

Research on Educational Sport

Journal homepage: <https://res.ssric.ac.ir>

Original Article

Identifying the Factors of the Effective Holding of the Public Sports Olympiad of the Students of the Ministry of Science, Research and Technology

Mohammad Moradi¹, Ahmad Mahmoudi^{*2}, Ali Hematiafif³

1. Ph.D. in Sport Management. Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran
2. Assistant Professor, Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences and Health, University of Tehran, Tehran, Iran.
3. Associate Professor Department of Sport Sciences of Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran

Received: 17/06/2024, **Revised:** 18/10/2024, **Accepted:** 24/11/2024

* Corresponding Author: Ahmad Mahmoudi, E-mail: ah.mahmoudi@ut.ac.ir

How to Cite: Moradi, M; Mahmoudi, A; Hematiafif, A. (2024). Identifying the Factors of the Effective Holding of the Public Sports Olympiad of the Students of the Ministry of Science, Research and Technology. *Research on Educational Sport*, 12 (36), 17-36. In Persian.

Extended Abstract

Background and Purpose

Extracurricular sports activities are closely intertwined with several critical concepts, including general health, healthy recreation, and the enrichment of leisure time. These activities contribute significantly to both physical and mental health, fostering a spirit of vitality and energy among participants. Through engagement in sports, students can be taught valuable lifestyle habits and essential life skills that extend beyond the sports field. One of the most effective mechanisms for increasing students' interest in sports and encouraging their active participation is the proper organization and execution of events such as the student sports Olympiad. The present research aims to identify the factors that contribute to the effective organization of the general student sports Olympiad and to propose solutions for improving its implementation.

Since the establishment of the National Collegiate Sports Association in 1910, college sports have gradually become an integral part of students' lives. Sports trainers and experts widely acknowledge that participation in sports activities yields numerous physiological, psychological, educational, and social benefits for participants. These benefits include improved physical fitness, enhanced mental well-being, the development of teamwork and leadership skills, and the fostering of social cohesion among students.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Materials and Methods

This study is applied in nature with a qualitative research methodology, guided by an interpretive paradigm. The research follows a descriptive approach using an inductive thematic analysis strategy. The time horizon of the study is cross-sectional, and data collection was conducted through in-depth, semi-structured interviews. The statistical population consisted of all students, coaches, supervisors, and executive agents who participated in the 5th General Student Sports Olympiad held across universities nationwide.

A purposive sampling method was employed to select 25 participants from among those present at the Olympiad. Data collection continued until theoretical saturation was reached, which occurred after the 25th interview, at which point no new information was emerging. The interviews ranged in length from 30 to 45 minutes.

To ensure the reliability of the qualitative data, the inter-coder reliability method was applied. A research colleague assisted in coding the interview transcripts. The total number of codes identified by both coders was 42, with 38 codes in agreement and 4 codes in disagreement. Using the intra-subject reliability formula, the inter-coder agreement rate was calculated to be 90.48%, which exceeds the commonly accepted threshold of 60%, confirming the reliability and consistency of the coding process.

Findings

The findings of the study indicate that several factors and conditions play a crucial role in the effective organization of the General Student Sports Olympiad. Among these, the support provided by the Ministry of Science, Research, and Technology, in conjunction with the Federation of General Sports, as well as the availability of suitable organizational and human resources within universities, are of paramount importance. The scheduling of the Olympiad within the official calendar of university physical education departments and the ministry facilitates proper planning and resource allocation. Additionally, the ministry's assistance in equipping the host universities with the necessary facilities and equipment significantly contributes to the successful execution of the competitions.

The Federation of General Sports further supports the Olympiad by offering specialized technical advice related to various sports disciplines, assisting in the organization of events, and supplying qualified referees when required. Student enthusiasm for maintaining health and fitness, combined with the availability of sports equipment at universities, also serves as a key motivator for participation in the competitions.

Conversely, the study identified several negative factors that hinder the effective holding of the Olympiad. These include the economic and social conditions of students' families, as well as broader contextual challenges such as regional, national, and global crises, including widespread diseases. The management difficulties arising from these factors, coupled with challenges related to sponsorship in the sports sector—particularly within academic institutions—pose significant obstacles. Moreover, an unhealthy lifestyle prevalent in parts of society, insufficient attention from authorities toward university public sports departments, inadequate sports equipment in some universities, and limited budget allocations for public sports activities collectively impede the proper organization and success of the Olympiad.

Conclusion

The effective organization of the General Student Sports Olympiad has the potential to invigorate students by fostering vitality and enthusiasm. It creates valuable opportunities for students from

universities across the country to interact and exchange experiences. Such interactions contribute substantially to the development of social capital among young, educated individuals. The enthusiasm generated by the Olympiad encourages students to replicate similar sporting events within their universities, workplaces, and personal lives, thereby promoting sports and physical activity more broadly.

The diversity of universities currently operating in Iran, each with distinct goals and approaches, can serve as a catalyst for student vitality within a competitive environment. This diversity allows students to feel recognized and valued regardless of their university affiliation, contributing to the formation of a cohesive student identity and a sense of belonging.

Keywords: Student Olympiad, active student, dynamic university

Article Message

One of the most effective ways to foster a healthy society is to provide young people, including students, with opportunities to participate in well-organized and appropriate sports competitions. The successful execution of sports Olympiads for students can create such opportunities, promoting physical activity, social interaction, and holistic development among the youth.

شناسایی عوامل برگزاری اثربخش المپیاد ورزش‌های همگانی دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

محمد مرادی^۱، احمد محمودی^۲، علی همتی عقیف^۳

۱. دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران
۲. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۳. دانشیار گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۷/۱۶، تاریخ اصلاح: ۱۳۹۹/۱۲/۱۲، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۰۹

How to Cite: Moradi, M; Mahmoudi, A; Hematiafif, A. (2024). Identifying the Factors of the Effective Holding of the Public Sports Olympiad of the Students of the Ministry of Science, Research and Technology. *Research on Educational Sport*, 12 (36), 17-36. In Persian.

چکیده

یکی از سازوکارهای افزایش تمایل دانشجویان به ورزش و مشارکت در فعالیت ورزشی، برگزاری مناسب رویدادها و فعالیتهایی مانند المپیاد ورزشی دانشجویی است. هدف تحقیق حاضر، شناسایی عوامل برگزاری اثربخش المپیاد ورزش‌های همگانی دانشجویان و ارائه راهکارهایی برای بهبود اجرای آن بود. روش پژوهش کیفی بود که با روش تحلیل مضمون انجام شد. برای گردآوری داده‌ها از ابزار مصاحبه عمیق و نیمه‌ساختارمند استفاده شد. جامعه آماری تحقیق شامل همه دانشجویان، مربیان، سرپرستان و عوامل اجرایی پنجمین المپیاد ورزش‌های همگانی دانشجویان دانشگاه‌ها بود. نمونه‌گیری به صورت هدفمند انجام شد. پس از انجام ۲۵ مصاحبه و رسیدن به اشباع نظری، به مصاحبه‌ها پایان داده شد. همچنین اسناد، گزارش‌ها و مقالات مرتبط با موضوع مطالعه و بررسی شد. پس از جمع‌آوری اطلاعات، کدهای مربوط به مصاحبه‌های مکتوب با استفاده از روش تجزیه و تحلیل مضمون تحلیل شد. یافته‌های پژوهش پس از شناسایی تم‌های اولیه، ثانویه و اصلی نشان می‌دهد که عوامل برگزاری اثربخش المپیاد ورزش‌های همگانی دانشجویان در چهار مقوله اصلی سوق دهنده‌ها، راهکارها، بازدارنده‌ها و پیامدها قرار گرفتند. برگزاری مطلوب المپیاد دانشجویی باعث توسعه فرهنگ ورزش همگانی و افزایش نشاط و شادابی در بین دانشجویان می‌شود. همچنین نتایج این تحقیق راهکاری عملی برای مجریان و تصمیم‌گیران المپیاد ارائه کرده و گامی هرچند کوچک در راستای کیفیت بخشی به ورزش‌های دانشجویی برداشته است.

واژگان کلیدی: المپیاد دانشجویی، دانشجوی فعال، دانشگاه پویا، جامعه سالم و ورزش همگانی.

مقدمه

فوق‌برنامه ورزشی با مفاهیمی چون سلامت عمومی، تفریحات سالم و غنی‌سازی اوقات فراغت، تأمین سلامت جسمی و روانی و ایجاد روحیه نشاط و شادابی رابطه تنگاتنگی دارد و از این طریق می‌توان شیوه زندگی و مهارت‌های زندگی را به دانشجویان آموزش داد (مقصودی ایمن و همکاران، ۲۰۱۱). از زمان تشکیل انجمن ملی ورزش دانشجویان در سال ۱۹۱۰، ورزش‌های دانشگاهی به تدریج به بخشی از زندگی دانشجویان تبدیل شده‌اند. مربیان و متخصصان ورزشی معتقدند که شرکت در فعالیت‌های ورزشی فواید فیزیولوژیک، روانی، آموزشی و اجتماعی بسیاری برای افراد شرکت‌کننده دارد (احمدی‌زاد و همکاران، ۲۰۲۱). در همین زمینه تربیت‌بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در چارچوب برنامه‌ریزی‌های خود به طراحی و برگزاری اجتماعات بزرگ دانشجویی با عنوان المپیادهای ورزشی اقدام کرده است تا ورزش قهرمانی در دانشگاه‌ها رشد و توسعه پیدا کند (امیرتاش، ۲۰۰۳؛ اداره کل تربیت‌بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۱۹۹۹). مسابقات ورزشی دانشجویی نه تنها در ایران، بلکه در سایر کشورها نیز به طور منظم اجرا می‌شود؛ به گونه‌ای که مسابقات دانشگاهی در سطح جهان زیر نظر فدراسیون ورزش‌های دانشگاهی^۱ (فیزو) رسمیت دارد (فیزو، ۲۰۰۰؛ فیزو، ۱۹۹۷). در ایران المپیادهای ورزشی برای دانشجویان پسر و دختر دانشگاه‌های دولتی از سال ۱۳۷۲ و با نظارت اداره کل تربیت‌بدنی وزارت علوم و به میزبانی دانشگاه‌های داوطلب برگزار شده است. در آیین‌نامه عمومی این المپیادها قید شده است که ورزشکاران نخبه به‌عنوان پشتوانه تیم‌های ملی شناسایی شوند و دانشجویان اوقات فراغت خود را با فعالیت‌های سالم ورزشی بگذرانند. برگزاری بازی‌های دانشجویی در آسیا و جهان نیز کم و بیش همین اهداف را دنبال می‌کند (فیزو، ۲۰۰۰). شکوفایی روحیه علمی، آموزشی و پژوهشی هنگامی میسر است که بر زمینه‌های مساعدی از سلامت جسمی و روحی، رشد، نشاط و تحرک فرهنگی و تربیتی استوار باشد. رشد و پویایی نهفته در تلاش‌های فرهنگی ورزشی مؤلفه‌های اصلی تربیت جسم و روح آدمی است. این رسالت وقتی به حیطه مقدس دانشگاه می‌رسد، به دلیل نقش و منزلت سازنده، اهمیتی مضاعف پیدا می‌کند (امیرتاش، ۲۰۰۳). مخاطبان اصلی دانشگاه‌ها را دانشجویان به‌عنوان اصلی‌ترین سرمایه ملی و منبع خروشان رشد و توسعه اجتماعی تشکیل می‌دهند؛ جوانانی که باید نیازهای جسمی و روحی‌شان را شناخت و راه‌های رشد و شکوفایی استعدادهای آن‌ها را هموار کرد. گسترش فعالیت‌ها و ارتقای ارزش‌های ورزشی در عرصه دانشگاه‌ها، راهی نزدیک و کمی مؤثر به این موضوع مهم است (اداره کل تربیت‌بدنی وزارت علوم، ۱۹۹۴). تربیت‌بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در چارچوب برنامه‌ریزی‌های خود به طراحی و برگزاری اجتماعات بزرگ ورزشی دانشجویی با عنوان المپیادهای ورزشی از سال ۱۳۷۲ اقدام کرده است تا به تأسی از آن، سایر بخش‌های آموزش عالی کشور نیز این شیوه را به کار برند و به تبع آن ورزش در دانشگاه‌ها رشد و توسعه پیدا کند (اداره کل تربیت‌بدنی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۱۹۹۹).

مسابقات دانشگاهی در سطح جهانی، با تأسیس فدراسیون جهانی ورزش‌های دانشگاهی (فیزو)^۲ در لوکزامبورگ در سال ۱۹۴۸ به گونه‌ای رسمی تر آغاز شده است، ولی سابقه آن به برگزاری اولین مسابقات جهانی دانشجویان در سال ۱۹۲۳ در پاریس به همت ژان پتی ژان^۳ می‌رسد. این بازی‌ها موجب شد تا در سال ۱۹۲۴ کنفدراسیون بین‌المللی دانشجویان تأسیس شود. درنهایت این مسابقات را یونیورسیاد نام‌گذاری کردند و برای آن سرود و پرچم رسمی شناخته شد (فیزو، ۲۰۰۰). یونیورسیاد،

1. The international university sports federation
2. FISU
3. Jean Petit Jean

احتمالاً مهم‌ترین رویداد ورزشی بین‌المللی پس از بازی‌های المپیک است که نشان‌دهنده فرهنگ و سیاست افراد، گروه‌ها و ملت‌ها است (تایدمن^۱، ۱۹۸۷). در سال ۱۹۸۲ فیزو در جلسه خود در تایلند فدراسیون ورزش‌های دانشگاهی آسیا را به نام اوسف^۲ پایه گذاری کرد.

بررسی نقش فزاینده ورزش در روابط بین‌الملل نشان داد که ورزش می‌تواند نقش مؤثری در ارتقای صلح، امنیت و توسعه پایدار داشته باشد. همچنین تحقیقات در زمینه دیپلماسی ورزشی نشان می‌دهد که ورزش در طول تاریخ نقش مهمی در نزدیک کردن ملت‌ها و فرهنگ‌ها داشته است و سازمان‌های بین‌المللی مانند فیفا و فیزو اخیراً به بازیگران مهم امور جهانی تبدیل شده‌اند (احمد کریموف و آمینووا^۳، ۲۰۲۱). در سال‌های اخیر نگرش مقامات مختلف به یونیورسیاد جدی‌تر شده است و همان‌طور که کلود لوئیس گالین^۴ رئیس فیزو می‌گوید، یونیورسیاد تنها دوازده روز از مسابقات است که قبل از آن پنج شش سال کار آماده‌سازی انجام می‌شود و پس از این دوازده روز، میراث برای سال‌ها و حتی دهه‌ها حفظ خواهد شد. پیشرفته‌ترین مکان‌های ورزشی نه تنها برای تمرین ورزشکاران حرفه‌ای، بلکه برای افراد عادی برای حفظ تناسب اندام استفاده می‌شد (باگاوتدینووا^۵ و همکاران، ۲۰۱۵).

از سال ۱۳۷۲ المپیادهای ورزشی برای دانشجویان زن و مرد دانشگاه‌های دولتی کشور با نظارت و سرپرستی اداره کل تربیت‌بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و به میزبانی دانشگاه‌های داوطلب در چهارچوب فلسفه و اهداف این فدراسیون سازمان‌دهی و برگزار شده است. مشعل المپیاد فرهنگی ورزشی دانشجویان سراسر کشور برای نخستین بار در سال ۱۳۷۲ در دانشگاه تهران شعله‌ور شد و در همان سال مقرر شد این مسابقات هر دو سال یک‌بار به میزبانی یکی از دانشگاه‌های معتبر کشور برگزار شود. پانزدهمین دوره المپیاد فرهنگی ورزشی دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در سال تابستان ۱۴۰۱ در دانشگاه تبریز برگزار شد و قرار است دانشگاه صنعتی اصفهان در مرداد ۱۴۰۳ میزبان شانزدهمین دوره آن باشد. طی این پانزده دوره، تغییرات مهمی در نحوه اجرا و اهداف این المپیاد صورت گرفته است؛ به‌طوری‌که مسئولان مربوط برای مشارکت بیشتر دانشجویان به برگزاری المپیاد ورزش‌های همگانی دانشجویان دانشگاه‌ها از سال ۱۳۸۵ (اولین دوره) برای دانشجویانی که با هدف قهرمانی ورزش نمی‌کنند، پرداختند و در تابستان ۱۴۰۲ ششمین دوره آن در دانشگاه اراک برگزار شد. همچنین برای دانشجویان شاهد و ایثارگر به برگزاری المپیاد فرهنگی ورزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه‌های سراسر کشور اقدام کردند که اولین دوره از این مسابقات در سال ۱۳۸۸ به میزبانی دانشگاه صنعتی اصفهان برگزار شد و در سال ۱۴۰۲ چهارمین دوره آن به میزبانی دانشگاه همدان برگزار گردید. در نهایت، برای دانشجویان بین‌الملل نیز اولین جشنواره بازی‌های بومی محلی دانشجویان بین‌المللی در ایران به میزبانی دانشگاه ارومیه در شهریور ۱۴۰۲ برگزار شد.

به‌منظور اجرای بهتر برنامه‌های این المپیادها، منابع مادی و انسانی درخور توجهی توسط دانشگاه‌های برگزارکننده و شرکت‌کننده، اداره کل تربیت‌بدنی، وزارتخانه و دیگر نهادهای مسئول به کار گرفته می‌شود تا مطابق با آیین‌نامه عمومی این المپیادها و اهداف ترسیم شده برای آن، ورزش و مشارکت فعال دانشجویان در این المپیادها و فعالیت‌های ورزشی در دانشگاه‌ها گسترش و تعمیم پیدا کند تا ضمن پرکردن اوقات فراغت دانشجویان با فعالیت‌های سالم ورزشی، دوستی و تفاهم دانشجویان

1. Tiedemann

2. AUSF

3. Akhmetkarimov & Aminova

4. Claude Louis Gallin

5. Bagautdinova

در سطح کشور توسعه پیدا کند. میزان دستیابی به این اهداف به اطلاعات روشن و قابل تحلیلی نیاز دارد که محققان از زوایا و موضوعات متنوعی به آن پرداخته‌اند.

در سطح بین‌المللی نقش سازمان‌های ورزشی بین‌المللی نیز به سرعت در حال تغییر است. در دنیای مدرن، آن‌ها به یک نهاد مهم در توسعه روابط بین الملل تبدیل شده‌اند. سازمان‌های ورزشی بین‌المللی مانند کمیته بین‌المللی المپیک^۱ و فیزو، نه تنها به عنوان نیروی محرکه در توسعه بخش ورزش موضع گرفته‌اند، بلکه کارکردهای جدیدی را نیز به دست آورده‌اند که قبلاً با آن مرتبط نبودند؛ بنابراین فعالیت فیزو در عمل موضوع دیپلماسی چندجانبه است و شامل مجموعه گسترده‌ای از اقدامات مؤثر در زمینه‌هایی مانند ترویج سبک زندگی سالم، توسعه فرهنگ ورزش و آموزش ورزش در بین جوانان کشورهای مختلف است (احمد کریموف و آمینووا^۲، ۲۰۲۱). همچنین محققان باور دارند مفهوم ورزش دانشگاهی وسیله‌ای برای تقویت وحدت جهانی، ایجاد دوستی بین فرهنگ‌ها و مردم مختلف و بزرگداشت انسانیت است (جوگونیکا^۳، ۲۰۰۱). فلسفه فدراسیون بین‌المللی ورزش دانشگاه‌ها ترویج ارزش‌های ورزشی و تشویق تمرینات ورزشی در هماهنگی با فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی است. ترویج ارزش‌های ورزشی به معنای تشویق دوستی، برادری، بازی جوانمردانه، پشتکار، صداقت، همکاری و کاربرد آن‌ها در بین دانشجویانی است که روزی مسئولیت‌ها و حتی پست‌های کلیدی در سیاست، اقتصاد، فرهنگ و صنعت خواهند داشت. جنبش جهانی ورزش دانشگاهی قصد دارد به راه ارتباطی قدرتمند برای گردهمایی تبدیل شود و مانع درگیری‌هایی شود که کشورها و مردم را از هم جدا می‌کند (هامافیلتو^۴، ۲۰۱۸).

اسکولا^۵ (۲۰۱۰) به بررسی وضعیت برنامه‌ریزی استراتژیک در ۱۵۳ سازمان ورزش دانشگاهی عضو فدراسیون بین‌المللی ورزش دانشگاهی پرداخت. نتایج نشان داد که منابع مالی ناکافی، عامل اصلی دلسردکننده برای برنامه‌ریزی در این سازمان‌ها بود. باگاوودینوا و همکاران (۲۰۱۵) در تحقیقی به بررسی تأثیر برگزاری یونیورسیاد بر توسعه منطقه و اثرات آن در مفهوم توسعه پایدار پرداختند. امکانات ورزشی جدید و ارتقایافته، زیرساخت‌های حمل و نقل جدید، عملکرد رشد اقتصاد، افزایش جذابیت سبک زندگی سالم و ورزش، رشد میهن‌پرستی، نیاز به بازپرداخت وام برای ساخت‌وساز، تخریب محیط‌زیست و استفاده ناقص از امکانات ورزشی پس از انجام بازی‌ها، از جمله اثرات برگزاری یونیورساده‌ها است. یافته‌های این تحقیق راه‌حلی برای مشکلات رشد اقتصادی و کارایی اقتصادی بدون آسیب به محیط‌زیست و توسعه اجتماعی ارائه می‌دهد. سمنووا^۶ (۲۰۲۰) نابرابری جنسیتی افرادی که موقعیت‌های رهبری را در فیزو به دست می‌آورند، به عنوان یک مشکل بررسی کرد. نتایج نشان داد که یافتن تعادل بین کار، زندگی و کار و خانواده، چالشی رایج برای رهبران زن در صنعت ورزش است و یافتن این تعادل زنان را مجبور به ترک موقعیت خود می‌کند. همچنین کمبود اعتماد به نفس برای زنان در تمام سطوح معمول است و بر رشد شغلی آنان به سمت‌های سطح ارشد تأثیر منفی می‌گذارد. هی و چن^۷ (۲۰۲۲) به بررسی اعتبار بازی‌های دانشجویی پرداختند. نتایج نشان داد، بازی‌های دانشجویی تأثیر مثبت و معناداری بر قصد شرکت در رویداد و

1. IOC
2. Akhmetkarimov & Aminova
3. Jogunica
4. Hamafyelto
5. Skoula
6. Semenova
7. He & Chen

تصویری مثبت از شهر میزبان می‌گذارد؛ در نتیجه دلبستگی دانشجویان به مکان را بیشتر تقویت می‌کند و از استعدادها برای توسعه شهری محافظت می‌کند.

سیاح و همکاران (۲۰۰۳) به بررسی خصوصیات پیکرسنجی و پیشینه ورزشی دانشجویان شرکت‌کننده در المپیادهای ورزشی پرداختند. امیرتاش (۲۰۰۳) در تحقیقی با عنوان «پنجمین المپیاد ورزشی دانشجویان کشور» از دیدگاه داوران، سرپرستان، مربیان و دانشجویان شرکت‌کننده به سطح رشته‌های ورزشی در دانشگاه‌ها و اشکالات مهمی پرداخت که در راه و گسترش آن‌ها در این مؤسسات وجود دارد. قربانی و بهرام (۲۰۱۰) به ارتباط بین خودپنداره بدنی با عملکرد ورزشی دانشجویان دختر در المپیاد ورزشی پرداختند. جمشیدی و همکاران (۲۰۰۹) به مقایسه جهت‌گیری ورزشی ورزشکاران شرکت‌کننده در هشتمین المپیاد ورزشی دانشجویی پرداختند. پورسلطانی زرنی و همکاران (۲۰۱۰) به تعیین رابطه بین انگیزش و تعهد داوطلبان در نهمین دوره المپیاد ورزشی دانشجویان ایران پرداختند. شاکری و همکاران (۲۰۱۰) به تعیین روایی و پایایی مقیاس سنجش جو ورزش (SCQ) ویژه ورزشکاران دانشجوی شرکت‌کننده در المپیادهای ورزشی پرداختند. شعبانی بهار و همکاران (۲۰۱۱) به بررسی رابطه بین سبک رهبری و هوش هیجانی مربیان تیم‌های ورزشی گروهی شرکت‌کننده در نهمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشجویان پسر دانشگاه‌های سراسر کشور پرداختند. جمشیدی و همکاران (۲۰۱۲) به ارتباط جهت‌گیری ورزشی و اضطراب رقابتی در ورزشکاران شرکت‌کننده در دهمین المپیاد ورزشی دانشجویی پرداختند. عرفانی (۲۰۱۴) به پیش‌بینی عملکرد ورزشی بر پایه انگیزه‌های ورزشی و اضطراب رقابتی تکواندو کاران المپیاد دانشجویی پرداخت. کشاورز و همکاران (۲۰۱۴) رابطه امید و تعهد ورزشی با رضایت ورزشی دانشجویان پسر شرکت‌کننده در دهمین المپیاد ورزشی دانشجویان پسر دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور را بررسی کردند. ناصریان و همکاران (۲۰۱۴) به ارتباط رضایتمندی و کیفیت ارائه خدمات عوامل برگزاری با میزان رضایتمندی شرکت‌کنندگان در المپیاد ورزش دانشجویی پرداختند. رحمان‌پور و همکاران (۲۰۱۵) به بررسی ارتباط بین هوش هیجانی مربیان با انسجام تیمی ورزشکاران در پنجمین المپیاد دانشجویان دختر دانشگاه‌های پیام نور کشور در سال ۱۳۹۰ پرداختند. باسامی و همکاران (۲۰۱۶) دانش، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای دانشجویان ورزشکار مرد شرکت‌کننده در المپیاد ورزشی دانشجویان در سال ۱۳۹۳ را بررسی کردند. وحدانی و همکاران (۲۰۱۶) به بررسی رابطه بین انگیزش ورزشی و تحلیل رفتگی ورزشی در بازیکنان فوتبال حاضر در دوازدهمین المپیاد ورزشی دانشجویان پسر کشور پرداختند. رضاسلطانی و وحدانی (۲۰۱۰) به مدلیابی تأثیر هویت ورزشی بر جهت‌گیری ورزشی در ورزشکاران شرکت‌کننده در یازدهمین المپیاد ورزشی دانشجویان پسر کشور پرداختند. جمشیدی و همکاران (۲۰۱۷) به ارتباط بین هوش هیجانی و اثربخشی تیمی دانشجویان دختر و پسر شرکت‌کننده در یازدهمین المپیاد فرهنگی ورزشی دانشجویان کشور پرداختند. موسوی و همکاران (۲۰۱۸) به بررسی تأثیر تعامل اجتماعی و تبادل بین اعضای گروه‌های داوطلب بر مدیریت داوطلبی رویداد ورزشی (مطالعه موردی سیزدهمین المپیاد فرهنگی ورزشی دانشجویان) پرداختند. قاسمی و همکاران (۲۰۱۸) به مقایسه وضعیت واحد روابط بین الملل فدراسیون ملی ورزش دانشگاهی ایران با کشورهای منتخب در سطح جهان پرداختند و نتیجه گرفتند که ساختار فدراسیون ملی دانشجویی به انجمن و کمیته‌هایی از جمله واحد بین الملل متناظر با ساختار فیزو نیاز دارد. همچنین برای توسعه روابط بین الملل به برنامه‌ریزی برای کسب کرسی‌های مؤثر بین‌المللی نیاز است. نظر به فقدان استفاده از وب‌سایت و نشریه دوزبانه در فدراسیون ملی ایران در مقایسه با سایر فدراسیون‌ها، از دیدگاه صاحب نظران باید به این موارد توجه داشت.

نظریان و همکاران (۲۰۲۰) به بررسی اثر عوامل انگیزشی داوطلبان بر رضایتمندی و پشتیبانی از محل با نقش میانجی‌گر نگرش در داوطلبان شرکت‌کننده در سیزدهمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشجویان پرداختند. کشتی‌دار و همکاران (۲۰۲۰) به تحلیل مدل ارتباطی هویت، اصالت، عشق و قدرت اجتماعی برند المپیادهای ورزشی دانشجویان پرداختند. احمدی‌زاد و همکاران (۲۰۲۱) به بررسی و مقایسه ویژگی‌های آنتروپومتریک، نوع پیکری و آمادگی جسمانی نفرات برتر دوازدهمین المپیاد ورزشی دانشجویان کشور با قهرمانان ملی پرداختند. همچنین اسمعیلی و همکاران (۲۰۲۲) به تحلیل المپیادهای ورزشی دانشجویی (ارائه الگو) پرداختند. آن‌ها مقوله محوری را المپیادهای ورزش دانشجویی در نظر گرفتند و تشکیل تیم‌های ملی، سلامتی و تندرستی، بهبود زیرساخت و نمایش و گردهمایی را به‌عنوان عوامل علی مشخص کردند. همچنین از توجه فدارسیون ملی ورزش دانشگاهی، پژوهش و نیازسنجی، حضور و همراهی ذی‌نفعان، عوامل محیطی و حامیان مالی به‌عنوان عوامل زمینه‌ای یاد کردند. درنهایت الگویی برای برگزاری المپیاد ورزشی دانشجویان با رویکرد کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری و تغییراتی در نحوه رقابت‌های انتخابی و گزینش رشته‌ها ارائه دادند.

برگزاری این رویداد کمتر از یک هفته به طول می‌انجامد، اما تأثیرات مثبت آن مانند تجهیز دانشگاه میزبان به وسایل و امکانات ورزشی، افزایش شور و نشاط در دانشگاه‌ها در برگزاری مرحله انتخابی، فعال شدن نهضت داوطلبی در بین دانشجویان، استفاده از فرصت حامی‌گری در ورزش دانشگاهی، انسجام و همکاری سازمان‌های استانی در حمایت از ورزش دانشگاهی و صنعت توریسم استان میزبان، می‌تواند باعث مشارکت بیشتر دانشجویان در فعالیت‌های ورزشی در سطح دانشگاه شود؛ بنابراین نیاز به انجام تحقیقی که نحوه اجرای اثربخش المپیاد دانشجویی را به‌طور کلی و بخش ورزش‌های همگانی را به‌طور اختصاصی مدنظر قرار دهد، بیش از پیش لازم است. به‌علاوه مرور پیشینه تحقیق نشان می‌دهد که فقط به بررسی متغیرهایی در ارتباط با المپیاد دانشجویان در بخش قهرمانی توجه شده است و تاکنون هیچ تحقیقی المپیاد ورزش‌های همگانی را بررسی نکرده است. همچنین در بخش قهرمانی تنها یک تحقیق درباره نحوه اجرای المپیاد و بار رویکرد کاهش هزینه و افزایش بهره‌وری انجام شده است.

بنابراین با توجه به اهمیت بخش همگانی و امکان مشارکت درصد بیشتری از دانشجویان در این رویداد، وجود الگویی مناسب و اثربخش، مسئولان، برنامه ریزان و مجریان را در اجرای بهتر و کارآمدتر المپیاد یاری می‌کند. همچنین می‌تواند مدیران و برنامه‌ریزان ورزش دانشجویی کشور را از روند رشد و توسعه برنامه‌های ورزشی فوق‌برنامه در دانشگاه‌ها آگاه کند تا با برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی دقیق از هدر رفتن منابع موجود اعم از اعتباری، انسانی و کالبدی جلوگیری شود؛ بنابراین سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که الگوی برگزاری اثربخش المپیاد ورزش‌های همگانی دانشجویان کدام است؟

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر جهت‌گیری و هدف، کاربردی، از حیث روش و نحوه انجام پژوهش، کیفی و پارادایم حاکم بر پژوهش تفسیری بود. ماهیت پژوهش توصیفی، رویکرد پژوهش استقرایی و از راهبرد تحلیل مضمون^۱ استفاده شد. همچنین هدف پژوهش اکتشافی، افق زمانی پژوهش تک‌مقطعی و شیوه گردآوری داده‌ها مصاحبه عمیق و نیمه‌ساختارمند بود. جامعه آماری تحقیق حاضر همه دانشجویان، مربیان، سرپرستان و عوامل اجرایی حاضر در پنجمین المپیاد ورزش‌های همگانی دانشجویان

1. Thematic analysis

دانشگاه‌های سراسر کشور بودند. نمونه آماری به شیوه هدفمند و از بین حاضران در المپiad انتخاب شد (۲۵ نفر). پس از انجام ۲۵ مصاحبه، داده جدیدی به داده‌های قبلی اضافه نشد و با رسیدن به حد اشباع نظری، به مصاحبه‌ها پایان داده شد. درنهایت با استفاده از رویکرد استقرایی به تجزیه و تحلیل داده‌ها پرداخته شد.

با بررسی پیشینه پژوهش‌های مرتبط با المپiad دانشجویی، مباحثه‌های غیرساختارمند با متخصصانی که در حوزه اجرا، پژوهش و علمی تجربه فعالیت در این حوزه را داشتند و همچنین مشاوره با اساتید دانشگاه، درنهایت پروتکل مصاحبه توسط تیم تحقیق تأیید شد. قبل از مصاحبه پروتکل مصاحبه برای نمونه‌ها ارسال شده بود. پس از مقدمه، مصاحبه با این سؤال آغاز شد که «به نظر شما هدف از برگزاری و شرکت در المپiad چیست؟» در ادامه و بعد از راهنمایی‌های لازم سؤالات بعدی مطرح شد.

علاوه بر ضبط صدا (با اجازه مصاحبه‌شونده) صحبت‌ها نیز یادداشت‌برداری شد. مصاحبه‌ها بین ۳۰ تا ۴۵ دقیقه طول کشید. برای حفاظت از هویت تمامی شرکت‌کنندگان در هر نوع پژوهش علمی-اجتماعی، مشارکت‌کنندگان باید اطمینان یابند که صحبت‌ها و گفته‌های آن‌ها محرمانه باقی می‌ماند (آنی^۱، ۲۰۱۴). برای تضمین یکپارچگی یافته‌های تحقیق از کلمه کارشناس برای هر شرکت‌کننده استفاده شد. علاوه بر رعایت زمان انجام مصاحبه، مصاحبه‌گر در پایان مصاحبه جمع‌بندی از صحبت‌های مصاحبه‌شونده انجام می‌دهد. این امر باعث تأیید برداشت مصاحبه‌گر از صحبت‌های مصاحبه‌شونده (روایی درونی) می‌شود و از به وجود آمدن ابهام جلوگیری می‌کند. در پژوهش حاضر برای بررسی پایایی از روش پایایی بین دو کدگذار استفاده شد. برای محاسبه پایایی مصاحبه با روش توافق درون‌موضوعی دو کدگذار (ارزیاب)، از یک همکار پژوهشگر درخواست شد تا برای همکاری در پژوهش مشارکت کند. آموزش‌ها و تکنیک‌های لازم برای کدگذاری مصاحبه برای ایشان شرح داده شد. سپس محقق به همراه همکار پژوهشگر، یک مصاحبه را کدگذاری کرد و درصد توافق درون‌موضوعی که با عنوان شاخص پایایی تحلیل به کار می‌رود، محاسبه شد. تعداد کل کدها که محقق و همکار تحقیق ثبت کردند، برابر با ۴۲، تعداد کل توافقات بین این کدها ۳۸ و تعداد کل نبود توافقات بین این کدها برابر با ۴ بود. پایایی بین کدگذاران برای مصاحبه‌های انجام‌گرفته در این پژوهش با استفاده از فرمول پایایی با روش درون‌موضوعی توسط دو کدگذار، برابر با ۹۰/۴۸ درصد بود. با توجه به اینکه میزان پایایی بیشتر از ۶۰ درصد بود، قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها تأیید شد؛ بنابراین می‌توان ادعا کرد که میزان پایایی تحلیل مصاحبه کنونی مناسب بود. برای بررسی روایی ابزار، از پنج نفر از استادان رشته مدیریت ورزشی درخواست شد تا برای همکاری در پژوهش و بررسی روایی ابزار پژوهش مشارکت داشته باشند. سؤالات مصاحبه در اختیار این استادان قرار گرفت و بعد از بررسی سؤالات مصاحبه توسط آنان، درنهایت روایی سؤالات مصاحبه تأیید شد.

همچنین در روش کیفی برای ارزیابی از ملاک‌های اعتمادپذیری^۲، باورپذیری^۳، اطمینان‌پذیری^۴، انتقال‌پذیری^۵ و تصدیق‌پذیری^۶ استفاده می‌شود (فلیک^۷، ۲۰۰۶). به پیروی از همین ملاک‌ها، در این مطالعه تلاش خواهد شد، چنین ملاک‌هایی تا حد ممکن رعایت شود. در تجزیه و تحلیل داده‌ها از تم‌های اولیه، ثانویه و اصلی استفاده می‌شود. در این

1. Anney
2. Trustworthiness
3. Credibility
4. Dependability
5. Transferability
6. Confirmability
7. Flick

مطالعه نیز برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار اطلس تی^۱ نسخه ۶ استفاده شد و در پایان یک شکل شماتیک ارائه شد که با کمک آن می‌توان به طراحی و اجرای بهتر المپیاد ورزش‌های همگانی دانشجویان دانشگاه‌ها پرداخت.

یافته‌های پژوهش

ویژگی‌های مصاحبه‌شونده‌ها نشان داد که بیش از ۴۰ درصد آن‌ها تحصیلات تکمیلی داشتند و بیش از پنجاه درصد در کسوت ورزشکار و مربی شرکت کردند (جدول ۱).

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

Table 1- Demographic characteristics of the interviewees

شاخص Index	فراوانی Frequency	درصد Percentage
سن Age	۱۸-۲۵	40
	۲۶-۳۲	32
	>۳۳	28
مدرک تحصیلی Level of Education	فوق دیپلم	24
	لیسانس	32
	فوق لیسانس	24
	دکتر	20
جنسیت Gender	مرد	92
	زن	8
شغل Job	ورزشکار	40
	مربی	16
	سرپرست	24
	عوامل اجرایی	20

پس از پیاده‌سازی متن مصاحبه‌ها در پایان هر مصاحبه و غربالگری آن‌ها، ۸۲ کد اولیه غیرتکراری به دست آمد. در مرحله بعد با مرور و بازخوانی مجدد کدها و با استفاده از کدگذاری باز و قرار دادن کدهای هم‌خانواده تحت عنوان یک کد مشخص، تعداد این کدها به ۳۳ کد کاهش یافت. طی کدگذاری محوری، بین طبقات و طبقات فرعی ارتباط برقرار شد. در این مرحله، داده‌ها از طریق برقراری ارتباط بین طبقات به شیوه‌های جدید کنار هم قرار می‌گیرند تا روابط بین عوامل سوق‌دهنده، بازدارنده، راهکارها و پیامدها با پدیده برگزاری اثربخش المپیاد ورزش‌های همگانی نشان داده شود (شکل ۱).

1. Atlas.ti V.6

شکل ۱- نمای شماتیک عوامل برگزاری اثربخش المپیک ورزش‌های همگانی

Figure 1 - Schematic view of the factors for effective holding of the Universal Sports Olympiad

همان گونه که در شکل (۱) نشان داده شده است، برای برگزاری اثربخش المپیک ورزش‌های همگانی عوامل و شرایطی مانند حمایت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به همراه حمایت‌های فدراسیون ورزش همگانی و منابع سازمانی و انسانی مناسب دانشگاه‌ها بسیار مهم و تأثیرگذار خواهد بود. قرار گرفتن زمان برگزاری المپیک در تقویم اجرایی ادارات تربیت‌بدنی دانشگاه‌ها و وزارتخانه به همراه کمک به دانشگاه میزبان مسابقات برای تهیه و تدارک وسایل موردنیاز برای برگزاری مناسب مسابقات، از کمک‌های وزارتخانه است. فدراسیون نیز با مشاوره‌های تخصصی و فنی درمورد رشته‌ها و نحوه برگزاری و تأمین داوران موردنیاز در صورت نیاز دانشگاه، به برگزاری موفق مسابقات کمک خواهد کرد. همچنین تمایل دانشجویان به سلامتی خود و داشتن بدنی ورزیده و آماده در کنار تجهیزات و وسایل ورزشی در دانشگاه، میل به حضور و شرکت در مسابقات را افزایش می‌دهد.

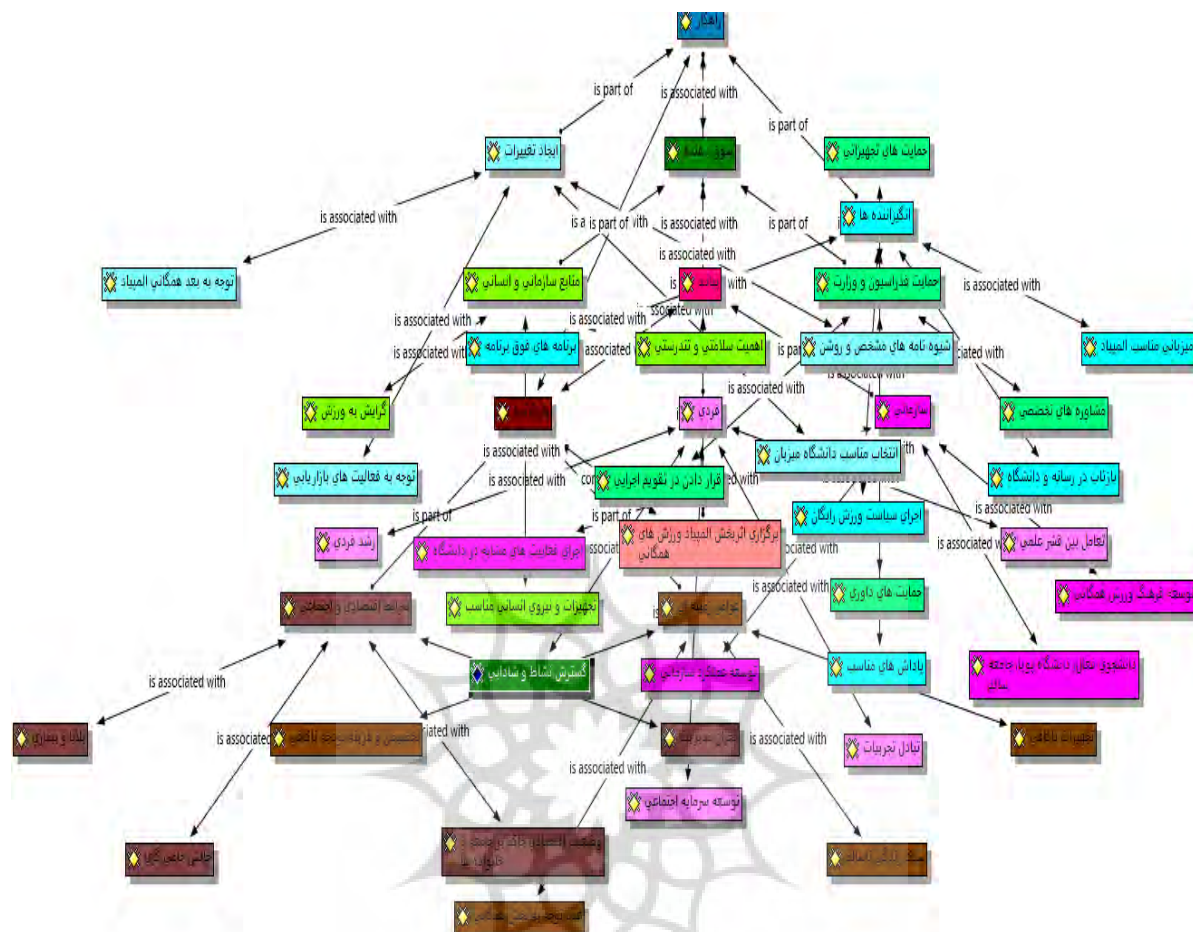
درمقابل عوامل و عناصری که به برگزاری موفق و اثربخش المپیک کمک خواهند کرد، عواملی مانند شرایط اقتصادی و اجتماعی خانواده‌ها به همراه عوامل زمینه‌ای وجود دارند که در دسته عوامل بازدارنده قرار گرفتند. وضعیت اقتصادی حال حاضر جامعه

و خانواده‌ها، بلایا و بیماری‌های فراگیر منطقه‌ای، ملی و جهانی، بحران مدیریت مشکلات ناشی از این عوامل، چالش حامی‌گری در بخش ورزش به‌ویژه بخش دانشگاهی، سبک زندگی ناسالم که بر بخشی از جامعه چیره شده است، بی‌مهری مسئولان به بخش ورزش همگانی در دانشگاه، تجهیزات ورزشی ناکافی در بعضی از دانشگاه‌ها و تخصیص بودجه ناکافی به بخش همگانی، از موانع برگزاری مناسب المپیاد بودند.

از طرف دیگر برای غلبه بر موانع مذکور و برگزاری موفق المپیاد باید به ایجاد تغییرات در ساختار و شیوه برگزاری المپیاد به همراه ارائه مشوق‌ها روی آورد. توجه به بعد همگانی المپیاد، توجه به فعالیت‌های بازاریابی به همراه شیوه نامه‌های مشخص و روشن از جمله این تغییرات هستند. بازتاب مسابقات در رسانه و دانشگاه، پاداش‌های مناسب، اجرای سیاست ورزش رایگان در دانشگاه، اجرای فعالیت‌های فوق‌برنامه به همراه میزبانی مناسب المپیاد از جمله انگیزاننده‌های مناسب بودند.

درنهایت، برگزاری اثربخش المپیاد ورزش‌های همگانی و اقدامات انجام‌شده برای حفظ و تداوم آن، پیامدهای فردی و سازمانی مناسبی مانند گسترش نشاط و شادابی، توسعه سرمایه اجتماعی، تبادل تجربیات، تعامل بیشتر بین قشر علمی جامعه، اجرای فعالیت‌های مشابه در دانشگاه، توسعه فرهنگ ورزش همگانی، رشد فردی، تحقق شعار دانشجوی فعال، دانشگاه پویا، جامعه سالم، گسترش نشاط و شادابی و توسعه عملکرد سازمانی را به همراه خواهد داشت. خروجی نرم‌افزار اطلس تی استخراج شد که در شکل (۲) ارائه شده است.

شکل ۲- نمای گرافیکی خروجی اطلس تی

Figure 2 Graphical view of ALE/LS: a output

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر، شناسایی عوامل برگزاری اثربخش المپiad ورزش های همگانی دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و ارائه راهکارهای برای کمک به اجرای بهتر آن و بهبود وضعیت ورزش همگانی در دانشگاه ها بود. اولین موضوعی که مصاحبه شونده ها به آن اشاره کردند، عوامل و عناصری بود که باعث برگزاری اثربخش المپiad خواهند شد. این عوامل با عنوان سوق دهنده ها قرار گرفتند. قرار گرفتن المپiad در تقویم اجرای وزارتخانه و دانشگاه ها، حمایت های تجهیزاتی و تدارکاتی از دانشگاه مجری المپiad توسط وزارتخانه، مشاوره های تخصصی و فنی، فدراسیون ورزش همگانی در رابطه با نحوه برگزاری

رقابت‌ها در رشته‌های ورزشی و تأمین کادر داوری رقابت‌ها در صورت نیاز، ازجمله عوامل سوق‌دهنده‌ای هستند که تحت نام حمایت فدراسیون و وزارتخانه قرار گرفتند. همچنین وجود تجهیزات و سالن‌های ورزشی مناسب در اکثر دانشگاه‌ها به خاطر وجود دانشکده تربیت‌بدنی، حضور دانشجویان جوانی که به سلامتی و تندرستی اهمیت می‌دهند و گرایش قشر جوان به ورزش، به‌عنوان منابع انسانی و سازمانی در زیرشاخه سوق‌دهنده‌ها قرار گرفتند. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات اسمعیلی و همکاران (۲۰۲۲)، محرم‌زاده و افروزه (۲۰۰۸)، ملائی و همکاران (۲۰۱۱)، ناصریان و همکاران (۲۰۱۴) و ادیبی و همکاران (۲۰۱۰) که نشان دادند اهمیت دادن به سلامت و تندرستی دانشجویان از علل مهم برگزاری اثر بخش المپیاد است، همسوست؛ بنابراین با توجه به نیاز جامعه به داشتن زندگی پویا و با تحرک، به‌ویژه قشر دانشجو، برگزاری این رویداد در بین دانشجویان می‌تواند علاوه بر افزایش سلامت جسمی باعث افزایش نشاط و شادابی در بین دانشجویان شود و آن‌ها را از افسردگی و تمایل به مصرف مواد روان‌گردان دور نگه دارد. وزارت علوم نیز باید حمایت‌های مالی و فنی کافی از این رویداد داشته باشد و دانشگاه‌ها را ملزم به برگزاری المپیاد با کمیت و کیفیت هر چه بیشتر در سطح دانشگاه کند.

گرایش جوانان به داشتن بدنی زیبا و خوش‌فرم، تناسب اندام و برند بودن ورزش و ورزشکار، فرصت‌هایی هستند که بر اجرای مطلوب و بهینه المپیاد تأثیر بسزایی خواهند داشت. دانشگاه‌ها مملو از دانشجویان فعال و جوانی است که تشنه یادگیری و رقابت هستند. وجود چنین نیروهای جوان و تلاشگری به‌عنوان منابع انسانی از ویژگی‌های ارزشمند دانشگاه است. همچنین وجود دانشکده‌های تربیت‌بدنی و سالن‌های ورزشی و امکانات و تجهیزات ورزشی در اکثر دانشگاه‌ها می‌تواند به‌عنوان نقطه قوت دانشگاه‌ها قلمداد شود؛ از این رو وجود عوامل ذکرشده در بالا در کنار حمایت‌های فدراسیون همگانی و فدراسیون ورزش دانشگاهی و توجه به سیاست‌های بالادستی و تصویب قوانین حمایتی از ورزش در جامعه و دانشگاه به‌عنوان بخشی از آن، باعث تلاش بیشتر مجریان و برنامه‌ریزان المپیاد برای اجرای مطلوب‌تر آن می‌شود. همچنین اگر اداره تربیت‌بدنی دانشگاه بتواند با کمک از دانشجویان تربیت‌بدنی به‌عنوان نیروهای داوطلب، به ترویج ورزش و رشته‌های ورزشی به‌ویژه در بخش همگانی در دانشگاه بپردازد، علاقه و تمایل به زندگی فعال در بین دانشجویان افزایش خواهد یافت. به‌علاوه با برگزاری جشنواره‌های ورزشی به‌طور مرتب و به صورت فصلی، تمایل دانشجویان به ورزش و مشارکت در المپیاد دانشجویی افزایش خواهد یافت.

این تحقیق به موانع و مشکلاتی دست یافت که بر اجرای مطلوب المپیاد تأثیر منفی می‌گذارد و مجریان و برنامه‌ریزان باید برای رفع آن‌ها اقدام کنند. از این عوامل با نام بازدارنده‌ها یاد شده است. بازدارنده‌ها به دو زیرگروه شرایط اجتماعی و اقتصادی جامعه و عوامل زمینه‌ای تقسیم شدند؛ بر همین اساس، وضعیت اقتصادی حاکم بر جامعه و خانواده‌ها، چالش حامی‌گری، بلایا و بیماری‌های منطقه‌ای، ملی و جهانی، بحران مدیریت در کشور، سبک زندگی ناسالم، بی‌توجهی به بخش ورزش همگانی در دانشگاه، تجهیزات و تأسیسات ناکافی در دانشگاه‌ها و تخصیص و هزینه بودجه ناکافی به ورزش همگانی، ازجمله عواملی هستند که مانع برگزاری مطلوب و اثر بخش المپیاد خواهند شد. نتایج این تحقیق با تحقیق اسکولا (۲۰۱۰) که بیان کرد منابع ناکافی عامل اصلی فقدان برنامه‌ریزی استراتژیک برای این مسابقات است، همخوانی دارد؛ بنابراین باید عوامل ستادی، برنامه‌ریز و قانون‌گذار در سطح کشوری به اهمیت فراهم کردن ورزش رایگان یا نیمه‌رایگان در تمام سطوح و به‌ویژه سطح آموزشی اشراف کامل داشته باشند و در راستای تسهیل آن اقدام کنند. خانواده‌ها نیز در تربیت ورزشی فرزندان خود به ورزش‌های کم‌هزینه‌تر (همگانی) توجه ویژه‌ای داشته باشند.

با توجه به مصوبه وزارت علوم، سه درصد کل بودجه هر دانشگاه برای فعالیتهای فرهنگی تصویب شده است. با توجه به اینکه این مبلغ برای هر دانشگاه چشمگیر است، اختصاص مقداری از آن برای بخش ورزش که ارتباط نزدیک با فعالیتهای فرهنگی دارد، می تواند باعث تحول در ورزش دانشجویی شود. نتایج تحقیق مقصودی و همکاران (۲۰۱۱) نشان می دهد که از مجموع کل بودجه برنامه های فوق برنامه ورزشی دانشگاه های ایران، ۲۶ درصد به برنامه های آموزشی، ۲۹ درصد به همگانی و تفریحی و ۴۵ درصد به ورزش قهرمانی اختصاص یافته است. نتایج این تحقیق نشان دهنده کم توجهی مسئولان به ورزش همگانی نسبت به ورزش قهرمانی در دانشگاه ها است که با نتایج تحقیق حاضر همخوانی دارد؛ بنابراین مسئولان و برنامه ریزان باید به این نبود تناسب حساسیت نشان دهند و حتی اهمیت بیشتری به ورزش همگانی نسبت به ورزش قهرمانی در دانشگاه ها دهند؛ زیرا ورزش همگانی با سلامت افراد ارتباط دارد و از هزینه های درمان بر جامعه جلوگیری می کند. همچنین تعداد زیاد دانشگاه های مرتبط با وزارت علوم و مشتاق برای شرکت در المپیاد بر اجرای بهتر و باشکوه تر المپیاد تأثیر مثبت دارد.

در شرایط کنونی و وضعیت اقتصادی جامعه که شاید سبب ورزشی بسیاری از خانواده ها خالی باشد، فراهم آوردن ورزش رایگان و کم هزینه در نهادهای آموزشی مانند دانشگاه بسیار اهمیت دارد. دانشگاه می تواند با فراهم آوردن شرایط انجام ورزش برای همه دانشجویان، علاوه بر ترغیب دانشجویان به ورزش، در شکل دهی به فرهنگ زندگی فعال در بین افراد جامعه مؤثر باشد. عوامل پیش بینی نشده ای مانند بیماری کرونا یا سیل و زلزله می تواند برنامه ریزی مسئولان را سخت و اجرای آن را با مشکل مواجه کند، اما با مدیریت درست و داشتن برنامه و طرح می توان اثرات مضر آن را کاهش داد. سبک زندگی آپارتمان نشینی و تغذیه نامناسب خانواده ها به همراه تمایل نداشتن حامیان به حمایت از چنین رویدادهایی که در سکوت خبری و در منطقه ای ایزوله برگزار می شود، مزید بر موانع ذکر شده است.

از دیگر موضوعات مهم دیگری که مصاحبه شوندگان به آن اشاره کردند، عوامل و عناصری بود که برای غلبه بر مشکلات و موانع موجود و برگزاری اثر بخش المپیاد باید به کار گرفته شوند. از این عناصر با نام راهکارها یاد شد که شامل راهکارهایی بود که باعث ایجاد تغییرات در ساختار و اجرای المپیاد می شود. از این عوامل می توان به انتخاب مناسب دانشگاه میزبان مسابقات، توجه به فعالیتهای بازاریابی در برگزاری المپیاد، شیوه نامه های مشخص و روشن و توجه به بعد همگانی المپیاد اشاره کرد. همچنین یک گروه دیگر از راهکارها در زیرمجموعه انگیزاننده ها قرا گرفتند که شامل بازتاب رقابت ها در رسانه و دانشگاه ها به صورت مطلوب، پاداش های مناسب به شرکت کنندگان و تیم های برتر، اجرای سیاست ورزش رایگان در دانشگاه ها، اجرای برنامه های فوق برنامه در طول رویداد و برگزاری مناسب المپیاد توسط دانشگاه میزبان بودند. دانشگاه میزبان برای برگزاری مطلوب المپیاد با بهبود و توسعه امکانات رفاهی، ترابری و ورزشی زمینه ارتقای مناسب این امکانات را برای بعد از مسابقات فراهم می آورد. نتایج این بخش با تحقیقات اسمعیلی و همکاران (۲۰۲۲)، امیرتاش (۲۰۱۳)، اندام و همکاران (۲۰۱۳)، عرفانی (۲۰۱۴) و پورسلطانی و همکاران (۲۰۱۰) همخوانی دارد.

مسئولان مربوط همواره در تلاش اند المپیاد به جایگاه متعالی خود برسد؛ یعنی المپیاد به جایگاه شایسته و بایسته خود دست یابد؛ بنابراین باید اقداماتی از جمله برگزاری جشنواره های مشابه در طول سال تحصیلی مانند جشنواره ورزشی پاییزه، زمستانه و بهار، برگزاری اردوی آمادگی دانشجویان قبل از اعزام به این مسابقات و انجام تمرینات مناسب در طول سال، اهمیت دادن به ورزش همگانی در دانشگاه و حضور گسترده دانشجویان در فعالیتهای متنوع و رایگان ورزشی، تدوین و ابلاغ شیوه نامه های مشخص و روشن در زمینه شرکت و نحوه اجرای المپیاد برای تسهیل حضور گسترده دانشجویان، استفاده مناسب از داوطلبان در اجرای المپیاد برای کاهش هزینه ها و مشارکت بیشتر دانشجویان، توجه به امکانات و زیرساخت های دانشگاه میزبان و

فاصله جغرافیایی نسبت به دانشگاه‌های شرکت‌کننده به همراه سابقه درخشان میزبانی در سال‌های گذشته را به کار گیرد. همچنین حضور بعضی از ملی‌پوشان در برخی از رشته‌های ورزشی از عواملی بود که المپیاد را از جنبه همگانی به سمت قهرمانی هدایت می‌کند و باعث دلسردی بسیاری از دانشجویان می‌شود. متولیان امر باید این موضوع را در نظر بگیرند و از حضور افرادی که دارای رتبه‌های مطرح کشوری هستند، ممانعت کنند. همچنین برگزار کنندگان المپیاد می‌توانند از طریق توجه به فعالیت‌های بازاریابی و جذب حامیان مالی به تهیه و تأمین منابع مالی و مادی مورد نیاز اقدام کرده و به برگزاری باشکوه‌تر آن کمک کنند.

در بحث انگیزاننده‌ها، برنامه‌ریزان و مجریان المپیاد از طریق بازتاب مناسب و به موقع المپیاد در رسانه‌های کشوری، استانی، محلی و دانشگاهی، می‌توانند علاوه بر اطلاع‌رسانی به افزایش علاقه‌مندی دانشجویان به شرکت در المپیاد نیز کمک کنند. میزبانی مناسب دانشگاه از شرکت‌کنندگان و برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های فوق برنامه، علاوه بر گذراندن لحظه‌های شیرین و خاطره‌انگیز در طول مسابقات و تمایل به شرکت دانشجویان در سال‌های بعد، باعث مسافرت دانشجویان با خانواده‌های خود در سال‌های بعد به استان میزبان خواهد شد. شرکت کنندگان در فعالیت‌های ورزشی کمتر به دنبال منافع مالی هستند، اما پاداش‌های مالی مناسب به برگزیدگان و اهدای یادبود به حاضران در المپیاد باعث تبلیغ و تمایل به مشارکت چندباره در المپیاد خواهد شد. همچنین اعزام مناسب شرکت‌کنندگان به المپیاد از نظر پوشاک و البسه، تغذیه و وسیله حمل و نقل مناسب بر این مشارکت تأثیر دارد.

آخرین بخش این تحقیق به پیامدهای مثبت و سازنده اجرای مطلوب المپیاد اشاره داشت. توسعه فرهنگ ورزش همگانی، توسعه عملکرد سازمانی، تحقق شعار دانشجوی فعال، دانشگاه پویا و جامعه سالم، اجرای فعالیت‌های مشابه در دانشگاه، رشد فردی، تعامل میان قشر علمی کشور، تبادل تجربیات، توسعه سرمایه اجتماعی و گسترش نشاط و شادابی از پیامدهای برگزاری مناسب این رویداد هستند که در دو گروه پیامدهای فردی و سازمانی قرار گرفتند. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات اسمعیلی و همکاران (۲۰۲۲)، رضا سلطانی و وحدانی (۲۰۱۶)، باگاوآندینو و همکاران (۲۰۱۵) و احمد کریموف و آمینو (۲۰۲۱) همسوست.

حضور در این المپیاد باعث گسترش نشاط و شادابی در بین دانشجویان می‌شود و آن‌ها قادر می‌سازد که از طریق تعامل با دانشجویان دانشگاه‌های سراسر کشور به تبادل تجربیات خود بپردازند. به یقین، این تعاملات و تبادلات به توسعه سرمایه اجتماعی قشر جوان و فرهیخته کشور کمک شایانی خواهد کرد. این دانشجویان تمایل دارند که در دانشگاه‌ها، جوامع کاری یا زندگی خود این المپیاد را شبیه‌سازی کنند و با اجرای آن در ترویج ورزش و فعالیت ورزشی مفید باشند. همچنین حضور دانشگاه‌هایی متنوعی که هم‌اکنون در ایران با اهداف و رویکردهای مختلف در حال فعالیت هستند، می‌تواند در یک فضای رقابتی موجب نشاط و شادابی و ایجاد انگیزه برای دانشجویان شود. دانشجویان بدین شکل احساس می‌کنند فارغ از نوع دانشگاهی که تحصیل می‌کنند، به آن‌ها به عنوان یک دانشجو با تمام مشخصات و ویژگی‌های آن نگاه شده است و نوعی شخصیت‌بخشی برای دانشجویان است. در نهایت، مشارکت و حضور در المپیاد علاوه بر بهبود عملکرد سازمانی باعث ترغیب و تشویق دانشجویان به فعالیت ورزشی و ترویج سبک زندگی فعال می‌شود. همچنین وجود دانشجویان فعال و بانشاط باعث ایجاد دانشگاهی پویا و سرزنده می‌شود. تعامل دانشجویان با انگیزه در بستر دانشگاهی سازنده، موجب جامعه‌ای سالم و پیشرو خواهد شد.

مزیت پژوهش حاضر این است که علاوه بر اینکه مبتنی بر عمل است، کوشیده است اکثر مؤلفه‌های مؤثر در اجرای مطلوب المپιάد ورزش‌های همگانی دانشجویان دانشگاه‌ها را از نظر جمعی از دانشجویان شرکت‌کننده، مسئولان برگزاری، مربیان و سرپرستان تیم‌ها بررسی و در نهایت راهکاری عملی برای مجریان و تصمیم‌گیران المپιάد ارائه کند و گامی هرچند کوچک در راستای کیفیت بخشی به ورزش‌های دانشجویی بردارد.

به علت اینکه در این تحقیق المپιάد دانشجویان پسر بررسی شد، از نظرات و بازخورد بخش دختران بی‌بهره است. همچنین به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا، وقفه‌ای در روند برگزاری المپιάد در سال‌های گذشته به وجود آمد و تعدادی از دانشگاه‌ها شرایط مناسبی برای حضور نداشتند.

با توجه به نتایج تحقیق حاضر این پیشنهاد مطرح می‌شود: رشته ورزشی شطرنج از المپιάد همگانی حذف شود یا ورزشکارانی که دارای رتبه هستند، در این مسابقات اجازه شرکت نداشته باشند؛ بر تنوع رشته‌های ورزشی در المپιάد افزوده شود؛ نتایج این تحقیق به‌عنوان مبنایی برای اجرای المپιάد در دوره‌های بعدی استفاده شود؛ در تحقیقات آتی المپιάد همگانی دانشجویان در بخش دختران نیز بررسی شود؛ در تحقیقی پیاوردها و اثرات برگزاری و شرکت در المپιάد دانشجویی مطالعه شود.

پیام مقاله

یکی از راهکارهای ایجاد جامعه‌ی سالم، امکان حضور قشر جوان از جمله دانشجویان در رقابت‌های ورزشی مناسب است. المپιάدهای ورزشی اثربخش می‌تواند این فرصت را به وجود بیاورد.

تشکر و قدرانی

از تمامی عزیزانی که ما را در انجام این تحقیق یاری کردند، تشکر و قدردانی می‌کنیم.

منابع

1. Ahmadizad, S., Purkiani, M., Taghizadeh, M. R., Rahmani, H., & Emami, F. (2021). Investigation and comparison of anthropometric, somatotype and physical fitness characteristics of the twelfth students' Olympiad medal winners with national champions. *Journal of Sport and Exercise Physiology*, 14(2), 87-100. (Persian)
2. Akhmetkarimov, B.G., & Aminova, R.R. (2021). Sport as a tool of soft power in modern international relations. *Journal of Human Sport and Exercise*, 16(2proc), S421-S426.
3. Amirtash, A. M. (2003). The fifth student Olympiad of the country from the perspective of referees, supervisors, coaches and participating students. *Movement Journal*, 19, 15-22. (Persian)
4. Anney, V.N. (2014). Ensuring the quality of the findings of qualitative research: looking at trustworthiness criteria. *Journal of Emerging Trends in Educational Research and Policy Studies (JETERAPS)*, 5(2), 272-281.
5. Bagautdinova, N., Mingazova, N.M., Zamaletdinov, R.I., Panasyuk, M.V., Safiullin, L.N., Gafurov, I., Glebova, I., Zotova, F., Kadyrov, A., & Suslova, O. (2015). Economic, social and environmental aspects of the impact of the Universiade - 2013 on development of Kazan City and Tatarstan Republic. *Asian Social Science*.
6. Bahar, G., Erfani, N., & Parsajoo, A. (2011). The relationship between leadership styles and emotional intelligence of the coaches of group sport teams participating in the 9th Iran Sport Olympiad. *Sport Management Journal*, 3(8), 93-105. (Persian)

7. Bassami, M., Ebrahim, Kh., & Maleki, A. (2016). The nutritional knowledge, attitude and practice of male students' athletes in 2014, IR- university games. *Journal of Sport and Exercise Physiology*, 9(1), 1345-1354. (Persian)
8. Erfani, N. (2014). Predicting sports performance based on sports motivations and competitive. *Contemporary Studies On Sport Management*, 3(6), 49-59. (Persian)
9. Esmaeili, M., Mahmoudi, A., Pourkiani, M., & Ghasemnejad, R. (2022). An Analysis Of Student Sports Olympiads (Model Presentation). *Research On Educational Sport*, 10(27), 213-236. (Persian)
10. FISU. (1997). Conference proceedings. Catania, Agoslo.
11. Flick, U. (2006). An introduction to qualitative research (3rd ed.). (H. Jalili. Trans). Tehran: Ney. (Persian)
12. General Department of Physical Education, Ministry of Science, Research and Technology (1994). Executive Plan of the First Cultural-Sports Olympiad of the Country's Students. (Persian)
13. General Department of Physical Education, Ministry of Science, Research and Technology (1999). Executive Plan of the 4th Cultural-Sports Olympiad of the Country's Students (Women and Men). (Persian)
14. Ghasemi, H., Pour Kiani, M., & Sabagh Novin, M. (2018). Comparing the situation of international relation between Iranian national federation and other countries. *Communication Management in Sport Media*, 5(4), 89-100. (Persian)
15. Ghorbani Marzoni, M., & Bahram, A. (2010). The relationship between physical self-concept and sports performance of female students in sports Olympiad. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 5(10), 13-20. (Persian)
16. Hamafyelto, S. S. (2018). Towards sustainable sports development in Nigerian universities. *International Journal of Scientific and Research Publications (IJSRP)*, 8(12), 346-351.
17. He, D., & Chen, X. (2022). The effect of event prestige on event participation intention: The case of the FISU world university summer games. *Urban Science*, 6(4), 90.
18. Jamshidi, A., Arab Ameri, E., Alizadeh, N., & Salmaniyan, A. (2012). The Relationship between Sport Orientation and Sport Anxiety in Athletes Participating in 10th Student Sport Olympiad. *Journal of Sports and Motor Development and Learning*, 4(1), 37-55. (Persian)
19. Jamshidi, A., Bagherzadeh, F.A., Arab Ameri, E., & Rastgar, A. (2009). The comparison of sport orientation of athletes participating in 8th student sport Olympiad. *Harakat*, 39(0), 133-144. (Persian)
20. Jamshidi, O., Goudarzi, M., Sharari, A., & Anet, Z. (2017). The relationship between emotional intelligence and team effectiveness of male and female students participating in the 11th student cultural and sport Olympiad. *Sport Management Journal*, 8(6), 845-860. (Persian)
21. Jogunica, R. C (2001). Unity, friendship and progress of humanity through the university sport. 21st Fisu/ Cesu conference, Beijing, China.
22. Keshavarz, L., Farahani, A., & Aghamollazarandi, F. (2014). The relationship among hope, sport commitment, and sport satisfaction Boys' students who were participating at the 10th sport Olympiad of medical sciences of universities in Iran. *Research on Educational Sport*, 2(6), 113-126. (Persian)
23. Keshtidar, M., Moodi, D., & Ghasemi, N. (2020). Analysis of the relationship model of identity, originality, love and social power of brand on students sports Olympiads. *Research on Educational Sport*, 8(19), 163-178. (Persian)
24. Maqsoodi, H., Hadavi, F., Monsef, A. Ebrahimi, M., & Ismaili, M. (2011). Analysis of the state of budget expenditure in the sports programs of Iranian universities. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 7(14), 31-50. (Persian)
25. Mousavi, S., Akbari, P., & Nazarian, A. (2018). The impact of social interaction and team member exchange on sport event volunteer management (Case study: Thirteenth cultural and sport university students Olympiad). *Sport Management Studies*, 9(46), 141-156. (Persian)
26. Naserian, A., Kordlu, H., & Akbari Yazdi, H. (2014). The Relationship among satisfaction and quality of service delivery employees with the rate of participants satisfaction in scholarship sport Olympiad. *Applied Research in Sport Management*, 2(4), 103-114. (Persian)

27. Nazarian, A., Akbari, P., Mousavi Gargari, S. Sh., & Adlparvar, A. (2020). Influence of volunteers, motivational factors on satisfaction and support of place with the mediating role of attitude (Case Study: Thirteenth cultural and sport university students Olympiad). *Journal of Motor and Behavioral Sciences*, 3(1), 29-42. (Persian)
28. Pour Soltani, H., ghanbarpour, A., doosti, M., bay, N., & siavoshi, M. (2010). The determination of the relationship between motivation and commitment of volunteers in 9th sport Olympiad of Universities. *Sport Management Journal*, 2(5), 35-83. (Persian)
29. Rahmanpour, A., ghofrani, M., & Devin, H. (2015). The relationship between emotional intelligence of coaches and team cohesion of athletes in the 5th Olympiad of female students of Payame Noor Universities in 2011. *Sport Management Journal*, 7(2), 237-252. (Persian)
30. Rezasoltani, N., & Vahdani, M. (2016). Modeling the effect of athletic identity on sport orientation in athletes participating in 11th sport Olympiad of male students in Iran. *Sport Management Journal*, 8(4), 511-525. (Persian)
31. Sayyah, M., Ghafouri, A., Arab Ameri, E., Dehkhoda, M. R., & Babaei, T. (2003). Anthropometric characteristics and sport background of athlete students. *Feyz*, 7(1), 76-84. (Persian)
32. Shakri, F., Aghaei, N., & Niknejad, M. (2010). Determining the validity and reliability of the sports climate measurement scale (SCQ) for student athletes participating in sports olympiads. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 6(11), 13-24. (Persian)
33. Semenova, A. (2020). Women's leadership and gender equality in sport governance: FISU leaders' perceptions. *Jamk University of Applied Sciences (Bachelor's thesis). Degree Programme in International Business.*
34. Skoula, E. (2010). Strategic planning in university sports organizations (members of F.I.S.U.) (Master's thesis). University of Peloponnese.
35. Strauss, A., & Corbin, J. (2011). Principles of qualitative research method (B. Mohammadi, Trans). Tehran: Research Institute of Human Sciences and Cultural Studies.
36. Tiedemann, C. (1987). Sport and international understanding. FISU/CESU conference on the occasion of the Universiad 1987 in Zagreb (Yugoslavia).
37. Vahdani, M., Paimozd, M., & Rezasoltani, N. (2016). The Relationship between sport motivation and athletic burnout in male soccer players participating in the 12th Universiade. *Sport Management Journal*, 8(2), 251-264. (Persian)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی